

Handleplan vedr. videndeling

Baggrund

På møde i Det Administrative Kontaktforum den 23. november 2016 blev der gennemført en temadrøftelse vedr. it-understøttelsen af den tværsektorielle kommunikation. På denne baggrund fik Følgegruppen for velfærdsteknologi og telemedicin i opdrag at "beskrive konkrete, faglige områder, hvor man har et ønske om eller behov for øget deling af informationer, som kan gøres lettere af it-understøttelse".

Følgegruppen udsendte på denne baggrund et spørgeskema til besvarelse af SOF'er og PSOF'er og deres respektive implementeringsgrupper med henblik på indhentning af forslag til initiativer til en øget digitalisering. Følgegruppen modtog i den forbindelse 35 besvarelser, som dækkede over en række emner.

På baggrund heraf blev foretaget en kategorisering af besvarelserne i et samlet katalog, der efterfølgende blev behandlet på en workshop. På workshoppen deltog der repræsentanter fra både kommuner og region fra de respektive samordningsfora samt repræsentanter fra forskellige forvaltningsenheder. Deltagerne formulerede, med udgangspunkt i de fremsendte forslag, seks indsatsområder med det mål at skabe bedre digitaliseret understøttelse af sundhedssamarbejdet. De seks indsatsområder omhandlede følgende:

1. Tværsektoriel anvendelse af video
2. Tværsektoriel datadeling
3. Datadeling på telemedicinsk platform
4. Fælles standarder for deling af data mellem fagsystemer
5. Fælles standarder for borgeropsamlet data mellem fagsystemer
6. Organisatorisk implementering af videndeling

På møde i Det Administrative Kontaktforum 22. juni 2017 blev de seks indsatsområder til øget digitalisering drøftet, og det blev besluttet hvilket af de ovenstående indsatsområder, der skulle arbejdes videre med. Det drejede sig dels om indsatsområdet vedrørende anvendelse af video og dels indsatsområdet om organisatorisk implementering og videndeling. Indsatsområdet vedrørende den organisatoriske implementering blev lagt ud til de lokale samordningsfora og videndelingsdelen skulle varetages af Følgegruppen for velfærdsteknologi og telemedicin.

I forhold til de øvrige fire indsatsområder var der en forventning om, at disse kunne løses i regi af andre projekter og initiativer på nationalt plan og er derfor ikke blevet prioriteret i denne omgang. Således er Følgegruppen for velfærdsteknologi og telemedicin blevet bedt om at udarbejde et kortfattet, konkret forslag til handlingsplan til et kommende møde i Det Administrative Kontaktforum omhandlende de to udvalgte indsatsområder.

I forhold til indsatsområdet vedrørende videndeling aftalte Følgegruppen for velfærdsteknologi og telemedicin at følgegruppesekretariatet skulle gennemføre en interviewrunde ved kortere møder med SOF og PSOF sekretariaterne med henblik på at få et mere nuanceret billede af behovet for videndeling. Der blev således gennemført 3 interviews med SOF/PSOF Lillebælt, SOF/PSOF Sønderjylland og PSOF Fyn.

Af hensyn til at sikre fremdriften (samt at begrænse ressourceforbruget) blev det i Følgegruppen for velfærdsteknologi og telemedicin aftalt at indhente input og kommentarer vedrørende vidensdeling fra de resterende SOF/PSOF (SOF Fyn, SOF Vestjylland PSOF Vestjylland) ved besvarelse af et opfølgningsskema, som er udarbejdet på baggrund af de allerede gennemførte interviews samt den oprindelige spørgeramme til interviewene.



Sammenfatning af interviewrunde og tilbagemelding på spørgeskema

På baggrund af interviewrækken, som er gennemført med repræsentanter for SOF-sekretariater for SOF/PSOF Lillebælt, PSOF FYN og SOF/PSOF Sønderjylland og den efterfølgende udsendelse af spørgeskemaer, til de resterende SOF'er og PSOF'er, er der i nedenstående udarbejdet en sammenfatning af de tilbagemeldinger, der er kommet. Tilbagemeldingerne er kategoriseret inden for en række overordnede emner, der tegner et billede af behovet for videndeling.

Tværgående deling af viden – og eksempler herpå

Vidensdeling på tværs er vigtig. De steder, hvor SOF og PSOF ikke er organiseret samlet, tages der løbende/på ad hoc basis kontakt til hinanden på tværs af SOF og PSOF i hvert enkelt område – ikke i særlig høj grad på tværs af optageområderne. Der er en oplevelse af, at man kan blive bedre til at bruge hinanden på tværs af optageområder.

Der er en tilbagemelding om, at det giver god mening, at man på tværs af SOF og PSOF kan inspirere hinanden, særligt når det er den samme opgave, der skal løses. Her understreges det dog, at der stadig skal være plads til forskellighederne.

Tilbagemeldingerne viser samtidig, at der er en række emner, hvor det er særligt oplagt, at der sker en vidensdeling på tværs. Det drejer sig om opgaveopdragelsen i forbindelse med eksempelvis blodprøvetagning. Ligeledes efterspørges der konkret til nedsættelse af en arbejdsgruppe med fokus på projekt vedrørende svangreomsorg, hvor der kan arbejdes på tværs af SOF'erne.

Som en del af vidensdelingen, opfordres der også til brugen af KL's velfærdsteknologiske landkort (<http://www.kl.dk/Kommunale-opgaver/Centerforvelfaerdsteknologi/Det-velfaerdsteknologiske-landkort1/>). Det velfærdsteknologiske landkort er et sted, hvor kommunerne kan dele erfaringer med hinanden. Landkortet er velbesøgt, da det er et lettilgængeligt sted, hvor det hurtigt er muligt at skabe sig et overblik over specifikke områder og målgrupper. Der er ligeledes mulighed for at finde kontaktoplysninger på de personer, der ligger inde med både gode og dårlige erfaringer i forbindelse med brugen af velfærdsteknologi.

Udover den løbende kontakt mellem SOF'er og PSOF'er, er det vigtigt, at der løbende foregår en drøftelse på tværs af implementeringsgrupperne, så grupperne er opmærksomme på de eventuelle snitflader, der kan være på tværs.

Temamøder

Der afholdes årligt et temamøde i en række af PSOF'erne, der er med til at understøtte vidensdelingen. Alle PSOF'er har desuden et fællessekretariat, som øger gennemskuelligheden på tværs af optageområder.

I forhold til temamøder på tværs af SOF'erne efterspørges dette af en række af de involverede parter. Temamøderne kan eksempelvis have til formål at skabe et samlet overblik og samle op på det arbejde, der løbende foregår i SOF'erne og implementeringsgrupperne.

Der nævnes ligeledes et nyt tiltag i form af afholdelse af en netværksdag på tværs af SOF'er, som der er taget initiativ til på den kommunale bane.

Implementeringsplaner – forslag til fælles skabelon

Der viser sig overordnet at være en opfattelse af, at det materiale, der kommer fra følgegrupperne, er tilstrækkeligt til at kunne arbejde videre med i forhold til den lokale implementering af tiltagene.

Der udtrykkes dog hos nogle et ønske om, at de overordnede implementeringsplaner skal være lettere at gå til med en præcis beskrivelse af succeskriterier for implementeringen, og der efterspørges samtidig en mere detaljeret beskrivelse af implementeringsstrategi og –processer. Her dog fortsat med en frihed til at kunne benytte forskellige metoder i forbindelse med udførelse.

Der er kommet et konkret forslag om, at implementeringsplanerne kan gøres nemmere at gå til ved udarbejdelse af og efterfølgende brug af en fælles skabelon. De vil stadig forankres lokalt og der vil derfor altid vil være lokale forskelligheder. Succeskriterier afhænger her af den enkelte implementeringsplan.

Udarbejdelse af pixiudgaver/oversigtsbeskrivelser

I forhold til udarbejdelse af pixiudgaver/oversigtsbeskrivelser, er der et forslag til, at disse kan udarbejdes på en række områder, hvor det kan være med til at skabe det nødvendige overblik over de ofte komplekse initiativer, der skal implementeres. Der gøres dog i denne sammenhæng opmærksom på, at disse kun er nødvendige i de tilfælde, hvor implementeringsopgaven ikke er beskrevet udførligt.

Referater fra SOF og PSOF

Der er en tilbagemelding om, at Regionens hjemmeside bruges af flere som et redskab til vidensdeling på tværs af SOF områderne, men der gives udtryk for, at den vidensdeling, der gør sig gældende på hjemmesiden på nuværende tidspunkt kan forekomme begrænset og i nogle tilfælde ukoordineret.

Det er meningen at alle referater fra møder i SOF og PSOF skal lægges ind på Regionens hjemmeside, så der også her skabes mulighed for vidensdeling på tværs. Der er blevet spurgt ind til, hvorvidt der fremadrettet kan ske en bedre opfølgning herpå, så de nyeste referater også er tilgængelige. Det Fælleskommunale Sundhedssekretariat (<http://faelleskommunalsundhed.dk/>) bruges her som det gode eksempel på en hjemmeside, der er overskuelig og fungerer.

Der gives samtidig udtryk for, at hjemmesiden hele tiden skal opdateres, hvis den skal kunne bruges aktivt og skal synes relevant for de involverede parter. Der ønskes en brugervenlig side, hvor det ikke er nødvendigt at benytte mange klik, for at nå frem til den relevante information.

Digital understøttelse

Anvendelse af videokonference i forbindelse med mødeafholdelse efterlyses som værktøj i det daglige arbejde. Samtidig efterlyses videndeling omkring anvendelse af video – herunder fokus på inddragelse af praksisområdet.

Bortset fra bedre udnyttelse af de eksisterende muligheder på hjemmesiden, efterspørges ikke yderligere digitale initiativer til vidensdeling.

Smallere organisering af følgegrupperne

Den smallere organisering af følgegrupperne har generelt medført en vis form for videnstab, da følgegrupperne er kommet længere væk fra SOF'erne. Der nydes i den sammenhæng godt af, når det er den samme medarbejder, som sidder repræsenteret både i følgegruppen og implementeringsgruppen. Implementeringsgruppen er ofte repræsenteret ved velfærdsteknologikonsulenter. Samtidig tegner sig et billede af, at mange kommuner og sygehuse ikke har repræsentanter i følgegrupperne, hvilket ligeledes medfører et videnstab.

Generelt er det oplevelsen, at den nye organisering har taget meget lang tid at få på plads og dels at processerne (med behandling i arbejdsgrupper og godkendelse i følgegrupper) ofte tager meget lang tid.

Der er fra nogle et ønske om, at der skal skabes en mere smidig og effektiv organisation, hvor informationerne hurtigere flyder, og hvor beslutninger lægges ud til de enkelte SOF'er for herefter at blive gennemført.

Medarbejderkompetencer ift. anvendelse af velfærdsteknologiske løsninger

Det velfærdsteknologiske område kan være meget komplekst, som kan gøre det vanskeligt at sikre medarbejdernes kompetencer til at anvende velfærdsteknologiske løsninger. Der efterlyses et særligt fokus på simulering, som giver mulighed for at anvende løsningerne med jævne mellemrum, og dermed kan være med til at gøre medarbejderne mere trygge, og nedbryde de barrierer, der ses hos personalet i dag i forbindelse med anvendelsen af løsningerne.

Handleplan for indsatsområdet vidensdeling

Sammenfatningen af de tilbagemeldinger, der er kommet fra SOF'erne og PSOF'erne viser, at der findes en række behov for vidensdeling, der ikke i dag ikke dækkes i den grad, som ønskes. Behovene er forsøgt skitseret i nedenstående oversigt – og vil således udgøre et kortfattet, konkret forslag til en handleplan med anbefalinger til, hvordan der fremadrettet kan arbejdes henimod en større vidensdeling på tværs.

Vedligeholdelse af hjemmeside

Tilbage meldingen er, at Regionens hjemmeside bruges som et redskab til vidensdeling på tværs af SOF områderne og det anbefales derfor, at der igangsættes en proces vedrørende vedligeholdelse af hjemmesiden og dermed også en nærmere undersøgelse af, hvordan hjemmesiden kan gøres mere brugervenlig i forhold til, hvordan den fremstår i dag.

Det anbefales, at der tages udgangspunkt i de tilbagemeldinger, der er kommet. Det vil eksempelvis sige en opmærksomhed på en løbende opdatering af hjemmesiden, herunder sørge for at dagsordener og referater ligger tilgængelige, at der skabes en nem adgang til relevant information for SOF'er, PSOF'er og implementeringsgrupperne, uden brug af for mange klik og at den information, der ligger på hjemmesiden er relevant og ikke forekommer begrænset, som det er tilfældet i dag. Ligeledes anbefales det, at der på hjemmesiden linkes til allerede eksisterende hjemmesider, hvor der kan søges uddybende oplysninger om eksempelvis velfærdsteknologiske løsninger, herunder nævnes specifikt KL's velfærdsteknologiske landkort.

Det kan i den forbindelse overvejes, hvorvidt hjemmesiden for det fælleskommunale sundhedssekretariat kan anvendes som en indgang til ovenfor nævnte oplysninger.

Proces

I forhold til den videre proces anbefaler Følgegruppen for velfærdsteknologi og telemedicin, at der nedsættes en stående arbejdsgruppe med en række medlemmer, der kan varetage en form for redaktørrolle i forhold til vedligeholdelse af hjemmesiden. De udvalgte medlemmer vil, i samarbejde med sekretærene for følgegruppen, sørge for, at hjemmesiden er opdateret og at det er den relevante information, der er at finde på hjemmesiden. Gruppens arbejde forventes igangsat i løbet af 2. halvår 2018 – og vil eksisterer fremadrettet.

Derudover kan det overvejes, om der som opfølgning på denne proces skal gennemføres en temadag med fokus på videndeling.

Medarbejderkompetencer ift. anvendelse af velfærdsteknologiske løsninger

Det velfærdsteknologiske område kan være meget komplekst. Dette kan vanskeliggøre en sikring af medarbejdernes kompetencer i forhold til anvendelse af velfærdsteknologiske løsninger. Tilbage meldingen

er, at der i den forbindelse skal rettes et særligt fokus på simulering, der giver mulighed for anvendelse af løsninger med jævne mellemrum. Dette er samtidig med at skabe større tryghed hos medarbejderne og være med til at nedbryde de barrierer, der i dag ses hos personalet i forbindelse med anvendelsen af løsninger.

Det anbefales, at der sker en afdækning af, hvor stor efterspørgslen er fra medarbejderne i forhold til ønsker om opkvalificering vedrørende anvendelse af de velfærdsteknologiske løsninger. På den baggrund kan der arbejdes videre med en nærmere planlægning af et løft i medarbejdernes kompetencer i forhold til anvendelse af velfærdsteknologiske løsninger, hvis behovet er til stede.

Proces

I forhold til den videre proces anbefaler Følgegruppen for velfærdsteknologi og telemedicin, at det videre arbejde med afdækning af medarbejdernes efterspørgsel på opkvalificering sker i et fælles initiativ med den arbejdsgruppe, der nedsættes som opfølgning på spor 3 under Handleplan vedr. video. Dette omhandler "kompetenceudvikling og vedligeholdelse", hvor en af leverancerne er en "beskrivelse af en generel plan for kompetenceudvikling og vedligeholdelse". Gruppens arbejde forventes igangsat i løbet af 2. halvår 2018.

Der er her en formodning om, at en del af det ovenstående arbejde løftes i forbindelse med KOL-programmet.